

Warszawa, 2016-04-05

Stanowisko Polskiego Związku Przetwórców Tworzyw Sztucznych co do projektu z dnia 5.12.2015 dyrektyw UE, zmieniających: dyrektywę 2008/98/WE w sprawie odpadów, dyrektywę 94/62/WE w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych

Polski Związek Przetwórców Tworzyw Sztucznych pozytywnie ocenia proponowane przez UE zmiany, idące w kierunku podwyższenia poziomów selekcji i odzysku odpadów komunalnych, w trosce o zmniejszenie ich wpływu na środowisko naturalne. PZPTS jest żywotnie zainteresowany poprawą poziomów selekcji i recyklingu odpadów komunalnych w tym przede wszystkim odpadów tworzyw sztucznych. Niekontrolowane odpady, trafiając do środowiska negatywnie wpływają na wizerunek branży, ale również nie dają możliwości ich wykorzystania w produkcji. Poziom podaży surowców z odzysku może pozytywnie wpłynąć na ogólny poziom cen surowców niezbędnych dla przetwórców.

Popieramy unijny cel osiągnięcia do 2025 roku poziomu 60%, a do 2030 roku poziomu 65% recyklingu i ponownego użycia dla odpadów komunalnych. Jesteśmy zgodni co do stanowiska, że nie powinno się popierać spalania tych odpadów, które mogą być z technicznego i ekonomicznego punktu widzenia poddane recyklingowi.

Popieramy także cel UE ograniczenia składowania do 10 % w perspektywie do 2030 roku, jakkolwiek uważamy go jako zbyt mało ambitny w odniesieniu dla tworzyw sztucznych. Branża tworzyw sztucznych proponuje całkowity zakaz składowania tworzyw sztucznych ze względu na ich znaczną wartość dla przetwórstwa. W przypadku części tworzyw nie dających się poddać recyklingowi na obecnym etapie technologicznym stanowią one doskonały materiał dla odzysku energii.

Powyższe cele, zarówno osiągnięcie odpowiednich poziomów recyklingu, jak również cele minimum składowania w naszej ocenie są niezbędne do zmobilizowania państw członkowskich do zrealizowania polityki UE w tym zakresie, zwłaszcza w odniesieniu do członków UE, gdzie system zarządzania odpadami nie funkcjonuje poprawnie.

PZPTS ocenia pozytywnie proponowany wzrost wskaźników recyklingu, jesteśmy za przyjęciem metodologii obliczania poziomów recyklingu zgodnych z propozycją UE art. 11a dyrektywy odpadowej oraz art.6a dyrektywy opakowaniowej, definiującą proces ostatecznego recyklingu.

PZPTS popiera ambitne cele UE w zakresie oddzielnej selekcji odpadów organicznych. Tego rodzaju odpady poważnie utrudniają pozyskanie do recyklingu zarówno tworzyw sztucznych jak i innych odpadów generując poważne koszty finansowe i środowiskowe w procesie odzysku.

Jeżeli chodzi o opakowania, projektowane zmiany dyrektywy 94/62/WE, wprowadzają poziomy odzysku dla tworzyw sztucznych na poziomie 55% do 2025 roku oraz dla wszystkich odpadów opakowaniowych 65 %. W porównaniu do wymaganych 22,5 % w 2014 roku jest to bardzo poważny wzrost. Jednakże w Polsce nadal ponad 60 % odpadów

tworzyw trafia na wysypiska. Stoimy na stanowisku, że wszyscy mieszkańcy powinni być obligatoryjnie poddani obowiązkowi selekcji odpadów bez możliwości wyboru. Obecne niewiele niższe stawki dla mieszkańców dotyczące opłat za dostarczanie selektywnych odpadów zamiast zmieszanych, wydają się niewystarczające i niecelowe. W powiązaniu z brakiem mechanizmu weryfikacji deklaracji dotyczących selekcji odpadów, jak również brakiem mechanizmu monitorowania przekazywanych przez mieszkańców odpadów selektywnych można ocenić, że nie przyniesie to pożądanego efektu w kwestii prawidłowego zarządzania odpadami komunalnymi.

Budzi nasze wątpliwości wprowadzenie przez UE terminu ponownego użycia i zamieszczenie go w projekcie dyrektyw w kontekście osiągnięcia wyznaczonych celów. Wzór zastosowany w projektach obu dyrektyw promuje ponowne użycie w stopniu dość wysokim (wskaźnik nadaje wartość ponad 0,5 ponownemu użyciu w stosunku do recyklingu stanowiącego wartość 1). Ponowne użycie w odniesieniu do opakowań z tworzyw sztucznych ma znaczenie marginalne. W odniesieniu do pozostałych opakowań uznawanych za znacznie cięższe system zwrotu opakowań obciążony jest kosztami środowiskowymi związanymi z odbiorem opakowań oraz ponownym przygotowaniem do użycia. Branża przetwórców dąży do zoptymalizowania opakowań, co wiąże się ze znacznym obniżeniem ich masy, ale ogranicza przydatność do ponownego użycia. Widać to szczególnie na przykładzie butelek PET, gdzie ich masa jednostkowa w ostatnich latach zmniejszyła się o połowę. Między innymi dlatego w odniesieniu do tworzyw sztucznych ponowne użycie może mieć zastosowanie tylko w niektórych strumieniach odpadów jak w przypadku odzieży, bądź części samochodowych.

W dokumencie UE zwraca się uwagę na poważną rozbieżność pomiędzy pewnymi grupami krajów w osiągnięciu efektów zagospodarowania odpadów komunalnych. Przemysł w tym zakresie Belgia, Niemcy czy Austria osiągają poziomy zagospodarowania tak wysokie, że tylko kilka procent z całej masy odpadów pokonsumenckich trafia na składowiska w formie przetworzonej do postaci neutralnej dla środowiska naturalnego. Należy także wspomnieć, że w tych krajach obowiązuje całkowity zakaz składowania odpadów nieprzetworzonych. Wobec tego przynajmniej na obecnym etapie w Polsce należałoby podnieść stawki na składowanie odpadów, co może wymusić także poszukiwanie lepszych rozwiązań.

Odnosząc się do obecnej sytuacji w Polsce można mieć poważne obawy, czy zdołamy zrealizować ambitne plany osiągnięcia projektowanych poziomów recyklingu. Zwracamy uwagę na brak Polski na liście krajów wymienionych w art. 11, ust.3 propozycji Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2008/98/WE ws. odpadów. Podobnie, jak w Dyrektywie o odpadach, Polska nie została uwzględniona, jako kraj mogący ubiegać się o odstępstwo w zakresie terminów osiągnięcia wyznaczonych poziomów odzysku w propozycji Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 1999/31/WE w sprawie składowania odpadów. Podawane obecnie w dostępnych źródłach poziomy recyklingu w Polsce w naszej ocenie nie oddają stanu faktycznego ze względu na brak systemu monitorowania dokumentów potwierdzających wykonanie recyklingu.

Polski Związek Przetwórców postuluje opracowanie i wdrożenie długofalowej polityki edukacji co do postępowania z odpadami – wydaje się, że bez takich działań nie uda się wykształcić zachowań proekologicznych. Proponujemy rozdzielenie kwestii odbioru odpadów oraz ich zagospodarowania w przetargach na obszarze gmin. Korzystając z uregulowań obecnej ustawy gminy mają możliwość organizowania przetargów wyłącznie na odbiór odpadów, jednakże jest mało prawdopodobne, aby korzystały z tej możliwości. Trwałe rozdzielenie tych dwu elementów daje możliwość, w połączeniu z jawnymi stawkami cen RIPOK, oceny przejrzystości przetargów i ewentualnego

eliminowania patologii związanej z zaniżaniem cen prowadzących do powstawania nielegalnych składowisk. W konsekwencji proponujemy, aby ceny zagospodarowania 1 tony odpadów przez RIPOK podawane były do wiadomości publicznej, co wykluczy przypadki, w których istnieje możliwość oferowania cen na odbiór i zagospodarowanie odpadów niższych niż aktualna cena zagospodarowania odpadów przez RIPOK. Należy także wprowadzić system elektronicznego monitoringu obiegu dokumentów potwierdzających odzysk i recykling, aby wyeliminować patologię.

Podstawą do osiągnięcia wyższych poziomów odzysku odpadów w Polsce powinno być stworzenie złożonego systemu gospodarowania odpadami, wymagającego aktywnego udziału wszystkich uczestników procesu tj. obywateli, przedsiębiorstw (zarówno producentów artykułów konsumpcyjnych, jak i odbierających i przetwarzających odpady) oraz instytucji państwowych. Na organach państwowych ciąży obowiązek stworzenia takiego systemu wraz z mechanizmem finansowania oraz odpowiedniej stymulacji uczestników procesu. Niewątpliwie producenci wyrobów powinni włączyć się aktywnie do procesu przemian. Jednakże w sferze ich odpowiedzialności potrzebne są transparentne przepisy oraz jasne mechanizmy w jaki sposób wkład finansowy przedsiębiorców zostanie spożytkowany na funkcjonowanie prawidłowego systemu gospodarki odpadami.

Polski Związek Przetwórców Tworzyw Sztucznych zwraca uwagę na problem wyłączenia odpadów tworzyw sztucznych ze strumienia spowodowany zawartością substancji obecnie uważanych za mogące wpłynąć na zdrowie i środowisko, wcześniej użytych zgodnie z przepisami (dostrzega to także UE- komunikat „Zamknięcie obiegu- plan działań UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym” str.14). Oddzielne opracowania w tym obszarze są dostępne w biurze PZPTS.

Dalszych informacji w powyższej sprawie udziela:
Robert Szyman - Dyrektor Generalny PZPTS
tel. 603 626 656 ; e-mail: office@tworzywa.org.pl